سؤالات امتحان نهایی‌درس: **تاریخ ۳**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۳/۴**	پایه **دوازدهم**دورهٔ دوم متوسطه	ساعت شروع:**۸ صبح**
نام و نام خانوادگی:	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **خرداد** ماه سال**۱۴۰۱**			مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره
۱	**به خاطر بیاورید.** **الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید.** (هر مورد ۰/۲۵) ۱-اساس کار تاریخ نگاری سنتی، غالباً بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بوده است. ۲-ایران پُلی برای پیروزی متحدین در جنگ جهانی دوم بود. بدون استفاده از ایران سرنوشت جنگ تغییر می کرد. ۳ -اولین نماز جمعه بعد از انقلاب اسلامی به امامت آیت الله خامنه ای در تهران اقامه گردید. **ب)کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است.** (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. ۱- معاهدهٔ جدا کنندهٔ افغانستان و هرات از ایران — الف)آخال ۲- معاهدهٔ اعطا کنندهٔ حق مصونیّت قضایی(کاپیتولاسیون) به روسیه — ب) گلستان ۳-عهدنامهٔ جدا کنندهٔ مناطق وسیع ایران در شرق دریای کاسپی(خزر) — ج) ترکمانچای د)پاریس **ج) جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید.** (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵) (فرانسه- انگلیس - میرزاحسن رشدیه- امیر کبیر) ۱-انقلاب صنعتی با اختراع و تکمیل ماشین بخار در کشور ..... آغاز گردید. ۲- هدف ..... از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی فرزندان همه قشر های مختلف جامعه بود. **د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید.** (هر مورد ۰/۲۵) ۱-هدف از تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام به فرمان امام خمینی چه بود؟ الف- بازنگری در قانون اساسی جمهوری اسلامی — ب- اداره بهتر امور کشور در دوران جنگ ج- حل اختلافات بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان — د- بررسی صلاحیت نامزد های انتخاباتی ۲- انگلستان در سال ۱۹۱۷م. با صدور «اعلامیه بالفور» نظر مساعد خود را در چه زمینه ای اعلام کرد؟ الف-تقسیم امپراتوری عثمانی — ب- ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین ج-تجزیه امپراتوری اتریش - مجارستان — د-تشکیل حکومت پهلوی در ایران **هـ) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.** (هر مورد ۰/۲۵) ۱- اولین بار در کدام کتابِ عصر قاجار نقش طبقات اجتماعی مختلف در انقلاب مشروطیت نشان داده شد؟ ۲- واقعیت قتل امیر کبیر، نخستین بار در کدام کتابِ عصر قاجار بازتاب داده شده است؟	۳
۲	**تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف- فاشیست ها: ب- استبداد صغیر:	۲
۳	**مقایسهٔ پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف-نظرات «ولتر» و «مونتسکیو» دو تن از مشهورترین روشنفکران فرانسه را در دوران انقلاب با هم مقایسه کنید. ب- قانون کاپیتولاسیون در دورهٔ محمدرضا شاه را با توافق نامهٔ بین المللی «وین» مقایسه کنید.	۲
	«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم»	

www.mafa.ir

سؤالات امتحان نهایی‌درس: **تاریخ ۳**	تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۳/۴**	پایه **دوازدهم**دورهٔ دوم متوسطه	ساعت شروع:**۸ صبح**
نام و نام خانوادگی:	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **خرداد** ماه سال**۱۴۰۱**			مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی

ردیف	سؤالات (پاسخنامه دارد.)	نمره
۴	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما، اسکان اجباری عشایر توسط رضا شاه چه نتایجی به دنبال داشت؟ ب- به نظر شما، چرا امام خمینی با تصویب نامه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی مخالفت کرد؟	۲
۵	**توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) الف-در عصر جنگ سرد اصطلاح «بلوک غرب» و«بلوک شرق» در مورد چه کشورهایی به کار برده می شد؟ ب- اقدامات مهم انگلستان را برای ممانعت از ملی شدن صنعت نفت ایران بنویسید.(ذکر یک مورد کافی است.) ج- مهم ترین انگیزه و اهداف صدام از هجوم نظامی به ایران چه بود؟ (ذکر یک مورد کافی است.) د- مهم ترین توطئه ها و تلاش های دشمنان داخلی و خارجی انقلاب اسلامی را نام ببرید. (ذکر چهار مورد کافی است.)	۴
۶	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی** (هر مورد ۰/۵ نمره) «ناصرالدین شاه قاجار با هدف آشنایی با پیشرفت های اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او، تلگراف، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه های تمدن جدید غرب علی رغم برخی مخالفت ها وارد ایران شد. ناصرالدین شاه به مقولهٔ عکس و عکاسی علاقهٔ فراوانی داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقهٔ وی به عکاسی بود. او خود عکاسی می کرد و در این زمینه مهارت داشت.» الف-ناصرالدین شاه قاجار با چه هدفی سه بار به اروپا سفر کرد؟ ب- یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دورهٔ قاجار چه بود؟	۱
	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	امام خمینی چه موضعی نسبت به اقدام دانشجویان در خصوص تسخیر لانهٔ جاسوسی(سفارت آمریکا) داشتند؟	./۵
۸	ایالات متحده آمریکا با چه ادعایی در جنگ جهانی دوم رسماً به متفقین پیوست؟	۰/۵
۹	در پیمان صلح ورسای چه تصمیماتی در مورد کشور آلمان گرفته شد؟	۱
۱۰	رضا شاه برای تضعیف روحانیت چه دستوراتی داد؟(ذکر دو مورد کافی است.)	۱
۱۱	علت استعفای دکتر مصدق از نخست وزیری را در تیر ۱۳۳۱ بررسی کنید.	۱
۱۲	مهم ترین دستاوردهای «**فرهنگی و معنوی**» دفاع مقدس را بنویسید. (ذکر یک مورد کافی است.)	۱
۱۳	مهم ترین علل مخالفت نمایندگان مجلس شانزدهم با قرار داد الحاقی «گِس-گلشائیان» چه بود؟	۱
	« **موفق و پیروز باشید.**» **جمع نمره**	**۲۰**

www.mafa.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۳/۴**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر**خرداد ماه** سال **۱۴۰۱**			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**(به خاطر آوردن)** **الف) صحیح غلط** (۰/۷۵) ۱- صحیح ۰/۲۵ درس ۱ص۶ ۲- غلط ۰/۲۵ درس ۸ص ۱۱۰ ۳- غلط ۰/۲۵ درس ۱۱ص ۱۴۱ **ب)جور کردنی**(۰/۷۵) شمارهٔ ۱- با «**د**» معاهدهٔ پاریس ۰/۲۵ درس ۳ص ۴۴ شمارهٔ ۲- با «**ج**» معاهدهٔ ترکمانچای ۰/۲۵ درس ۳ ص ۴۳ شمارهٔ ۳- با «**الف**» عهدنامهٔ آخال ۰/۲۵ درس ۳ ص ۴۳ **ج- جای خالی** (۰/۵) ۱-انگلستان ۰/۲۵ درس ۲ ص۳۰ ۲- میرزا حسن رشدیه ۰/۲۵ درس ۴ ص۵۴ **د- چهار گزینه ای** (۰/۵) ۱- با گزینهٔ «**ج**» حل اختلاف بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان ۰/۲۵ درس ۱۱ ص ۱۴۶ ۲- با گزینهٔ «**ب**» ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین ۰/۲۵ درس ۸ صص۱۱۳-۱۱۲ **هـ -کوتاه پاسخ** (۰/۵) ۱-تاریخ بیداری ایرانیان (اثر میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی) ۰/۲۵ درس ۱ص ۶ ۲-حقایق الاخبار ناصری (اثر میرزا محمد خورموجی) ۰/۲۵ درس ۱ ص ۵	۳
۲	**تعریف اصطلاحات و مفاهیم تاریخی :** (هر مورد ۱ نمره) الف)یک گروه ملی گرای افراطی بودند که می خواستند دولت تک حزبی قدرتمند و متمرکز در ایتالیا ایجاد کنند. ۱ نمره درس ۸ ص۱۰۱ ب) با به توپ بستن مجلس شورای ملی (به دستور محمدعلی شاه)توسط لیاخوف روسی و انحلال مجلس بار دیگر در ایران استبداد برقرار شد و این دوره که یک سال طول کشید، به دوران استبداد صغیر معروف است. ۱ نمره درس ۵ ص۷۲	۲
۳	**مقایسه پدیده های تاریخی :** (هر مورد ۱ نمره) الف) ولتر از اطاعت انسان از عقل مادی و مبارزه با خرافات سخن می گفت، ۰/۵ اما مونتسکیو از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می کرد. ۰/۵ درس۲ ص ۲۸ ب) براساس توافق نامه بین المللی وین، مأموران سیاسی یک کشور در کشور دیگر از مصونیّت سیاسی و قضایی برخوردارند.اما با تصویب قانون کاپیتولاسیون در ایران، مستشاران نظامی آمریکا و خانواده های آنان نیز از مصونیّت سیاسی و قضایی برخوردار شدند. **کلید واژه:** مصونیت سیاسی و قضایی - مصونیّت مستشاران نظامی و خانواده های آنان. درس ۱۰ص ۱۳۰	۲
۴	**اظهار نظر و قضاوت:** (هر مورد ۱ نمره) الف-ضمن ایجاد نارضایتی و خشم در بین عشایر، ۰/۵ از رونق دامداری کشور کاست و باعث شد ایران از نظر دامی به بیگانگان نیازمند شود. ۰/۵ درس ۷ ص۹۶ ب-چون این تصویب نامه موجب تضعیف اسلام ۰/۵ و افزایش نفوذ بهائیان در حکومت می شد. ۰/۵ درس ۱۰ ص ۱۲۸	۲
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ دوم»	

www.mafa.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		**تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/۴**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشوردر خرداد ماه سال ۱۴۰۱		**مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی**	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۵	**توصیف و فهرست مطالب تاریخی:** (هر مورد ۱ نمره) **الف)** آمریکا و هم پیمانانش که دارای نظام سرمایه داری بودند، «بلوک غرب» ۰/۵ و شوروی و کشورهای اقماری آن به همراه کشورهایی که نظام کمونیستی بر آنها حاکم بود، «بلوک شرق» نامیده می شدند. ۰/۵ درس ۸ ص ۱۱۰ **ب)** – تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان؛ – فرستادن کشتی های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی؛ – طرح شکایت از ایران در مجامع بین المللی؛ – تعطیلی شعب بانک انگلیس در ایران، خارج کردن سرمایه های شرکت نفت و تحریم خرید نفت. **هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۹ ص۱۲۱ **ج)** ۱–حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه گانه ابوموسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران؛ ۲–تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق و مسلمانان سایر کشورها؛ ۳–رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمی در منطقه. **هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس ۱۲ ص۱۵۱ **د)** ۱–ایجاد آشوب و ناامنی ۲–ترور شخصیت ها و مردم انقلابی ۳–حمله نظامی آمریکا به طبس ۴–طراحی کوتا ۵–نفوذ **هر مورد ۰/۲۵ نمره، ذکر چهار مورد کافی است.** درس ۱۱ صص۱۴۵–۱۴۲	۴
۶	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی:** (هر مورد ۰/۵ نمره) الف– با هدف آشنایی با پیشرفت های تمدنی اروپا ۰/۲۵ و اخذ فناوری مدرن غربی بود.۰/۲۵ ب– علاقهٔ فراوان ناصرالدین شاه به عکاسی بود . ۰/۵ درس ۴ص ۶۰	۱
	سؤالات تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	این اقدام دانشجویان را تأیید کرد ۰/۲۵ و آن را انقلاب دوم خواند. ۰/۲۵ درس ۱۱ ص۱۴۰	۰/۵
۸	با ادعای حمله ژاپنی ها ۰/۲۵ به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام ۰/۲۵ درس ۸ ص۱۰۷	۰/۵
۹	بر اساس این پیمان، مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد و بخش هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان واگذار گردید. به علاوه، آلمانی ها ملزم به پرداخت غرامت به دولت های متفق و محدود نگه داشتن توان نظامی خود شدند. **کلید واژه:** تقسیم مستعمرات آلمان – واگذاری خاک آلمان به فرانسه و لهستان – پرداخت غرامت – محدویت توان نظامی **(اشاره به دو مورد از کلیدواژه نمره کامل می گیرد.)** درس ۶ص۸۶	۱
۱۰	– روحانیون لباس های مخصوص خود را کنار بگذارند. – به دستور وی، دفترخانه های شرعی تعطیل شدند. –دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۷ ص ۹۷	۱
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ سوم»	

www.mafa.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس:**تاریخ ۳**	رشته:**ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع:**۸ صبح**	مدّت امتحان:**۹۰دقیقه**
پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۳/۴**	
دانش‌آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **خرداد ماه** سال **۱۴۰۱**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۱	مصدق برای کاستن نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی هایی که در ادارهٔ امور کشور صورت می گرفت، از محمدرضا شاه خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد. چون شاه با این تقاضا مخالفت کرد، او از مقام خود استعفا نمود. **(رساندن مفهوم نمره کامل می گیرد.)** درس ۹ ص ۱۲۲	۱
۱۲	۱-تقویت اعتماد به نفس و احساس خود باوری و بروز خلاقیت در میان جوانان ایرانی ۲-تثبیت اقتدار نظام جمهوری اسلامی در دفاع از تمامیّت ارضی کشور **هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس۱۲ ص۱۶۲	۱
۱۳	نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران؛ حاکمیت ملی و استقلال کشور را به نوعی نقض می کرد و به تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می بخشید. **هر مورد ۰/۵ نمره ذکر دو مورد کافی است.** درس ۹ص ۱۱۸	۱
	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	**۲۰**

توجه: منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سؤالات، فقط به موارد ذکر شده در **کلید واژه** اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.

www.mafa.ir